

Міністерство освіти і науки України
Вінницький національний аграрний університет
ННВК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум»
Чернятинський коледж ВНАУ
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Спілка бджолярів Жмеринського району

ПРОГРАМА

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Сучасні проблеми підвищення якості, безпеки
виробництва та переробки продукції бджільництва»**

25–26 червня 2020 року
с. Чернятин, Жмеринський район, Вінницька область
Захід внесено в реєстр УкрІНТЕІ (посвідчення № 126 від 20.02.2020 р.)

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

25 червня 2020 року

Ознайомлення з матеріально-технічною базою Чернятинського коледжу ВНАУ, онлайн екскурсія по палацу і парку садиби Вітославських-Львових.

26 червня 2020 року

- 9⁰⁰-10⁰⁰ Реєстрація учасників конференції (*хол коледжу*)
- 10⁰⁰-12³⁰ Пленарне засідання (*актова зала, корпус №1*)
- 12³⁰-13³⁰ Перерва
- 13³⁰-14³⁰ **РОБОТА СЕКЦІЙ:**
- Секція 1.** Стан, перспективи розвитку та переробка продукції бджільництва (*зала засідань, корпус №1*)
- Секція 2.** Відродження кормових медоносних культур при сучасному веденні сільського господарства (*аудиторія №3, корпус №1*)
- Секція 3.** Механізація виробничих процесів у бджільництві (*аудиторія №25, корпус №2*)
- Секція 4.** Економічна ефективність сучасних технологій виробництва продукції бджільництва (*аудиторія №39, корпус №2*)
- Секція 5.** Перспективні технології виробництва та переробки сільськогосподарської продукції галузей агропромислового комплексу України (*методичний кабінет, корпус №2*)
- Секція 6.** Практичні засади виробничих процесів на сучасній пасіці (*будинок пасічника*)
- 14³⁰-15⁰⁰ Підведення підсумків (*актова зала, корпус №1*)

РЕГЛАМЕНТ

Доповідь на пленарному засіданні – до 10 хв.
Доповідь на секційному засіданні – до 5 хв.
Дискусія – до 3 хв.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

10⁰⁰-10¹⁰

ПРИВІТАННЯ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

КАЛЕТНИК Григорій Миколайович, доктор економічних наук, професор, академік НААН України, президент Вінницького національного аграрного університету, президент ННВК «Всеукраїнський науково-навчальний консорціум»

МАЗУР Віктор Анатолійович, кандидат сільськогосподарських наук, професор, ректор Вінницького національного аграрного університету

ГОНЧАРУК Інна Вікторівна, кандидат економічних наук, доцент, проректор з наукової та інноваційної діяльності Вінницького національного аграрного університету

КУЧЕРЯВИЙ Віталій Петрович, доктор сільськогосподарських наук, професор, директор Чернятинського коледжу Вінницького національного аграрного університету

10¹⁰-10²⁰

«ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СВІЦЕВИХ МАТОК ПРИ ЗАПИЛЕНІ КОРМОВИХ КУЛЬТУР В УМОВАХ ЧЕРНЯТИНСЬКОГО КОЛЕДЖУ ВНАУ»

КУЧЕРЯВИЙ Віталій Петрович, доктор сільськогосподарських наук, професор, директор

Чернятинський коледж Вінницького національного аграрного університету

10²⁰-10³⁰

«РОЛЬ ОСВІТИ ТА НАУКИ У РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ БДЖІЛЬНИЦТВА»

ПОВОЗНІКОВ Микола Гаврилович, доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри конярства і бджільництва

Національний університет біоресурсів і природокористування України

10³⁰-10⁴⁰

«ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОРМОВИХ ДОБАВОК У ГОДІВЛІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТВАРИН»

ЛЬОТКА Галина Іванівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, в.о. декана факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва та ветеринарії

Вінницький національний аграрний університет

10⁴⁰-10⁵⁰

«СФЕРИ ПРОМИСЛОВОГО ВИКОРИСТАННЯ ПРОДУКТІВ БДЖІЛЬНИЦТВА ТА ВИМОГИ ЄС ДО ЇХ ЯКОСТІ»

БУДЯК Руслан Володимирович, кандидат технічних наук, доцент, директор

Технологічно-промисловий коледж Вінницького національного аграрного університету

10⁵⁰-11⁰⁰

«ВІБРАЦІЙНІ ЗМІШУВАЧІ ДЛЯ ПРИГОТУВАННЯ КОМБІНОВАНИХ КОРМІВ В АПК УКРАЇНИ»

ЦУРКАН Олег Васильович, кандидат технічних наук, доцент, директор

Ладизинський коледж Вінницького національного аграрного університету

11⁰⁰-11¹⁰

«НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ЗАСАДИ СТВОРЕННЯ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ БЕЗПЕЧНОСТІ ТА ЯКОСТІ МЕДУ»

АДАМЧУК Леонора Олександрівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції

Національний університет біоресурсів і природокористування України

- 11¹⁰-11²⁰ **«АКАЦІЯ БІЛА ЯК КОРМОВИЙ РЕСУРС ДЛЯ РОЗВИТКУ БДЖОЛИНИХ СІМЕЙ»**
РАЗАНОВА Олена Петрівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, заступник декана з наукової роботи факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва та ветеринарії
Вінницький національний аграрний університет
- 11²⁰-11³⁰ **«ОРГАНІЗАЦІЯ ПАСІЧНОГО ГОСПОДАРСТВА»**
БУГАЙ Володимир Олександрович, директор
Пасічне господарство «Човновицький медок»
- 11³⁰-11⁴⁰ **«НАЙПОШИРЕНІШІ ХВОРОБИ БДЖІЛ: ЗАХОДИ БОРОТЬБИ ТА ПРОФІЛАКТИКИ»**
ФАРІОНІК Тарас Володимирович, кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри харчових технологій та мікробіології
Вінницький національний аграрний університет
- 11⁴⁰-11⁵⁰ **«ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНОГО ЦЕНТРУ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ ЗА ПРОФЕСІЄЮ «БДЖОЛЯР»»**
НАГОРНИЙ Володимир Миколайович, директор
Професійно-технічне училище №14 смт. Вороновиця
- 11⁵⁰-12⁰⁰ **«ПЛЕМІННА СПРАВА У БДЖІЛЬНИЦТВІ»**
СЕНЧУК Наталія Дмитрівна, директор
Державний навчальний заклад «Гадяцьке аграрне училище»
- 12⁰⁰-12¹⁰ **«ВИКОРИСТАННЯ АНТИБАКТЕРІАЛЬНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ МЕДУ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ»**
ШУЛЯК Ольга Олексіївна, викладач, заступник директора з виробничої роботи
Технологічно-промисловий коледж Вінницького національного аграрного університету
- 12¹⁰-12²⁰ **«ОСОБЛИВОСТІ ВИРОБНИЦТВА ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ БДЖІЛЬНИЦТВА»**
ГУЦАЛЕНКО Оксана Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри аудиту та державного контролю
Вінницький національний аграрний університет
- 12²⁰-12³⁰ **«МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ В УМОВАХ ПРИВ'ЯЗНОГО ТА БЕЗПРИВ'ЯЗНОГО УТРИМАННЯ»**
КАЗЬМІРУК Лариса Василівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри ветеринарії, гігієни та розведення тварин
Вінницький національний аграрний університет

СЕКЦІЯ №1.
СТАН, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ТА ПЕРЕРОБКА ПРОДУКЦІЇ БДЖІЛЬНИЦТВА
(зала засідань, корпус №1)

Голова секції: Горячий Василь Андрійович, викладач-методист
Чернятинського коледжу ВНАУ

Секретар секції: Гук Людмила Пилипівна, викладач-методист
Чернятинського коледжу ВНАУ

- 13³⁰–13³⁵ «СУЧАСНА ТЕХНОЛОГІЯ ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ БДЖІЛЬНИЦТВА В УКРАЇНІ»**
ВОЛКОТРУБ Сергій Аркадійович, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 13³⁵–13⁴⁰ «ВИРОБНИЦТВО КРЕМ-МЕДУ – ПЕРСПЕКТИВНА НІША РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО БДЖІЛЬНИЦТВА»**
ТУЗОВА Світлана Дмитрівна, викладач Технологічно-промислового коледжу ВНАУ
- 13⁴⁰–13⁴⁵ «ЕФЕКТИВНІСТЬ МАТЕМАТИЧНИХ РОЗРАХУНКІВ У БДЖІЛЬНИЦТВІ»**
МАТИЩУК Світлана Вікторівна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 13⁴⁵–13⁵⁰ «ВИМОГИ ДО ЯКОСТІ, ТЕХНОЛОГІЯ ОДЕРЖАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МЕДУ»**
ВИШНЕВСЬКА Ірина Броніславівна, викладач Технологічно-промислового коледжу ВНАУ
- 13⁵⁰–13⁵⁵ «ВПЛИВ РІЗНОГО ТИПУ ВИПРОМІНЮВАНЬ НА БДЖОЛИНІ СИМ'Ї»**
НИКОНЮК Ганна Іванівна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 13⁵⁵–14⁰⁰ «СУЧАСНИЙ СТАН ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ БДЖІЛЬНИЦТВА У СВІТІ»**
ПІДГАСЦЬ Людмила Василівна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 14⁰⁰–14⁰⁵ «БДЖІЛЬНИЦТВО УКРАЇНИ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ»**
НОВОТНА Надія Миколаївна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 14⁰⁵–14¹⁰ «ПІДГОТОВКА БДЖОЛОСІМЕЙ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО ЗАПИЛЕННЯ ТЕХНІЧНИХ КУЛЬТУР»**
САЛЮК Олександр Олександрович, аспірант ВНАУ
- 14¹⁰–14¹⁵ «ПРОФІЛАКТИКА МІКОЗІВ БДЖОЛИНОГО РОЗПЛОДУ НА ПАСІЦІ»**
ЖУКОВСЬКА Тетяна Сергіївна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 14¹⁵–14²⁰ «ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРОБІОТИКІВ У БДЖІЛЬНИЦТВІ»**
СКРИПНИК Сергій Вікторович, аспірант ВНАУ

СЕКЦІЯ №2.

ВІДРОДЖЕННЯ КОРМОВИХ МЕДОНОСНИХ КУЛЬТУР ПРИ СУЧАСНОМУ ВЕДЕННІ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

(аудиторія №3, корпус №1)

Голова секції: **Нечипуренко Лілія Олександрівна**, викладач
Чернятинського коледжу ВНАУ

Секретар секції: **Ящук Ольга Миколаївна**, викладач-методист
Чернятинського коледжу ВНАУ

- 13³⁰–13³⁵ **«ОЦІНКА ЯКОСТІ МЕДУ У РІЗНИХ БДЖОЛОГОСПОДАРСТВАХ
УКРАЇНИ»**
ГОРЯЧИЙ Василь Андрійович, викладач Чернятинського коледжу
ВНАУ
- 13³⁵–13⁴⁰ **«ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ КОРМОВИХ МЕДОНОСІВ»**
ТИХОНОВА Тетяна Іванівна, викладач Ладижинського коледжу ВНАУ
- 13⁴⁰–13⁴⁵ **«ВИКОРИСТАННЯ БДЖОЛИНИХ СІМЕЙ НА ЗАПИЛЕННІ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР»**
ВОЛКОТРУБ Надія Василівна, викладач Чернятинського коледжу
ВНАУ
- 13⁴⁵–13⁵⁰ **«КОРМОВІ КУЛЬТУРИ В СІВОЗМІНІ ЯК ЕЛЕМЕНТ
ПОЛІПШЕННЯ КОРМОВОЇ БАЗИ БДЖІЛЬНИЦТВА»**
ЯЩУК Ольга Миколаївна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 13⁵⁰–13⁵⁵ **«ВИРОЩУВАННЯ МЕДОНОСІВ ПРИ СУЧАСНОМУ ВЕДЕННІ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА»**
НЕЧИПУРЕНКО Лілія Олександрівна, викладач Чернятинського
коледжу ВНАУ
- 13⁵⁵–14⁰⁰ **«СТВОРЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ САДІВ МЕДОНОСНИХ КУЛЬТУР
У ПРИСАДИБНИХ ГОСПОДАРСТВАХ»**
ЯЩУК Іван Іванович, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 14⁰⁰–14⁰⁵ **«ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ НА
ВИРОЩУВАННЯ КОРМОВИХ МЕДОНОСНИХ КУЛЬТУР»**
ПРИСЯЖНЮК Олена Володимирівна, викладач Чернятинського
коледжу ВНАУ

СЕКЦІЯ №3.

МЕХАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧИХ ПРОЦЕСІВ У БДЖІЛЬНИЦТВІ

(аудиторія №25, корпус №2)

Голова секції: Стефанішен Михайло Васильович, викладач-методист
Чернятинського коледжу ВНАУ

Секретар секції: Волкотруб Сергій Олександрович, викладач
Чернятинського коледжу ВНАУ

- 13³⁰–13³⁵ «МЕХАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧИХ ПРОЦЕСІВ ПРИ ВИРОЩУВАННЯ МЕДОНОСНИХ КУЛЬТУР»**
СТЕФАНІШЕН Михайло Васильович, викладач-методист
Чернятинського коледжу ВНАУ
- 13³⁵–13⁴⁰ «ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНОЇ ТЕХНІКИ ДЛЯ ТРАНСПОРТУВАННЯ БДЖОЛИНИХ ВУЛИКІВ ТА ПРОДУКТІВ БДЖІЛЬНИЦТВА»**
ШУЛЬГАН Вадим Вікторович, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 13⁴⁰–13⁴⁵ «ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ «APINELPER» У БДЖІЛЬНИЦТВІ»**
КОТЕЛЯ Валентина Олександрівна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 13⁴⁵–13⁵⁰ «ТЕХНОЛОГІЯ ТА МЕХАНІЗАЦІЯ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ДЛЯ ПОСІВУ МЕДОНОСНИХ КУЛЬТУР НА МАЛИХ ДІЛЯНКАХ»**
ШОПЯК Богдан Ярославович, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 13⁵⁰–13⁵⁵ «ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ЗАСОБІВ ПЕРЕРОБКИ ВОЩИНИ»**
КРЕШУН Анатолій Іванович, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 13⁵⁵–14⁰⁰ «МЕХАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА СОНЯШНИКА В СУЧАСНИХ УМОВАХ»**
КОРДОНСЬКИЙ Василь Анатолійович, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 14⁰⁰–14⁰⁵ «ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНОЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ТЕХНІКИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ТА ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ПІД ПОСІВ МЕДОНОСНИХ КУЛЬТУР»**
БЕДРАК Олександр Васильович, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 14⁰⁵–14¹⁰ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ У БДЖІЛЬНИЦТВІ»**
КОРДОНЕЦЬ Михайло Каленикович, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ

СЕКЦІЯ №4.
ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ БДЖІЛЬНИЦТВА

(аудиторія №39, корпус №2)

Голова секції: Дячок Іван Йосипович, старший викладач
Чернятинського коледжу ВНАУ

Секретар секції: Матеуш Ірина Миколаївна, викладач
Чернятинського коледжу ВНАУ

- 13³⁰–13³⁵ «УПРАВЛІНСЬКИЙ АНАЛІЗ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ БДЖІЛЬНИЦТВА ЯК ФУНКЦІЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ»**
ТОМЧУК Олена Феліксівна, кандидат економічних наук, доцент ВНАУ
- 13³⁵–13⁴⁰ «ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕДОНОСНИХ БДЖІЛ ЯК ЗАПИЛЮВАЧІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР»**
ПАЛАМАРЕНКО Яна Вікторівна, кандидат економічних наук, старший викладач, голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ВНАУ
- 13⁴⁰–13⁴⁵ «ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ПЛАТІЖНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВ БДЖІЛЬНИЦТВА»**
КОЗАЧЕНКО Анна Юріївна, кандидат економічних наук, старший викладач ВНАУ
- 13⁴⁵–13⁵⁰ «КРЕДИТУВАННЯ ЗА ДЕРЖАВНОЮ ПІДТРИМКОЮ ЯК ЕЛЕМЕНТ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ»**
ГРИЦУК Надія Вікторівна, кандидат економічних наук, асистент ВНАУ
- 13⁵⁰–13⁵⁵ «УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ БДЖІЛЬНИЦТВА»**
БУРКО Катерина Володимирівна, асистент ВНАУ
- 13⁵⁵–14⁰⁰ «ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ДОМАШНЬОЇ ПАСІКИ»**
ДЯЧОК Іван Йосипович, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 14⁰⁰–14⁰⁵ «АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ГОСПОДАРЮВАННЯ У ПІДПРИЄМСТВАХ БДЖІЛЬНИЦТВА»**
Матеуш Ірина Миколаївна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 14⁰⁵–14¹⁰ «ПОДАТКОВІ ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ БДЖІЛЬНИЦТВА»**
БАРДЮК Валентина Володимирівна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ
- 14¹⁰–14¹⁵ «УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ТА МІЖГАЛУЗЕВИХ ЗВ'ЯЗКІВ ПІДПРИЄМСТВ БДЖІЛЬНИЦТВА»**
КРУК Інна Миколаївна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ

СЕКЦІЯ №5.
ПЕРСПЕКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ТА
ПЕРЕРОБКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ ГАЛУЗЕЙ
АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

(методичний кабінет, корпус №2)

Голова секції: Коломієць Світлана Іванівна, викладач-методист
Чернятинського коледжу ВНАУ

Секретар секції: Ільющенкова Оксана Володимирівна, викладач
Чернятинського коледжу ВНАУ

13³⁰–13³⁵ «ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ
РЕЧОВИН В ГОДІВЛІ ПТИЦІ»

ОГОРОДНІЙЧУК Галина Михайлівна, кандидат сільськогосподарських
наук, доцент ВНАУ

13³⁵–13⁴⁰ «ПЕРСПЕКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ТА
ПЕРЕРОБКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА»

ПОДОЛЯН Василь Юхимович, викладач Ладижинського коледжу ВНАУ

13⁴⁰–13⁴⁵ «ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ
ФАХІВЦІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «АГРОНОМІЯ»»

БІЛОУС Валентина Іванівна, заступник директора з навчальної роботи
Чернятинського коледжу ВНАУ

13⁴⁵–13⁵⁰ «ЗАМОРОЖУВАННЯ ПЛОДІВ ЗЕРНЯТКОВИХ КУЛЬТУР ТА ЯГІД
ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ СПОСІБ ПЕРЕРОБКИ»

ДЯЧОК Людмила Петрівна, викладач Чернятинського коледжу ВНАУ

13⁵⁰–13⁵⁵ «ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ГАЛУЗІ
АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ»

ШУЛЬГАН Марія Ярославівна, викладач Чернятинського коледжу
ВНАУ

13⁵⁵–14⁰⁰ «ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ТА ЗГОДОВУВАННЯ ОСНОВНИХ
ВИДІВ КОРМІВ ПРИ ВИРОЩУВАННІ СПОРТИВНИХ КОНЕЙ»

ШЛЯХОВА Дар`я Вікторівна, аспірантка ВНАУ

СЕКЦІЯ № 6.
ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ВИРОБНИЧИХ
ПРОЦЕСІВ НА СУЧАСНІЙ ПАСІЦІ
(будинок пасічника)

Голова секції: Волкотруб Сергій Аркадійович, викладач
Чернятинського коледжу ВНАУ

Секретар секції: Скрипник Сергій Вікторович, завідувач навчальною
пасікою Чернятинського коледжу ВНАУ

- 13³⁰–13³⁵ «ВИВЕДЕННЯ БДЖОЛИНИХ МАТОК В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ»**
ГЕРЦАК Володимир Анатолійович, завідувач бджолорозплідником
ННЦ «Інститут бджільництва ім. П.І. Прокоповича»
- 13³⁵–13⁴⁰ «УТРИМАННЯ БДЖОЛИНИХ СІМЕЙ У ВУЛИКАХ ПАЛИВОДИ»**
БАРДА Олександр Іванович, бджоляр
- 13⁴⁰–13⁴⁵ «СТВОРЕННЯ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНИХ ПАСІЧНИХ**
ГОСПОДАРСТВ»
ВЕРЕД Леонід Іванович, головний технолог ПП «Апістар»
- 13⁴⁵–13⁵⁰ «УТРИМАННЯ БДЖІЛ У ВУЛИКАХ ІЗ РОЗМІРОМ РАМКИ 435-**
145»
КАСАПА Роман Володимирович, бджоляр
- 13⁵⁰–13⁵⁵ «ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ БДЖІЛЬНИЦТВА НА БАЗІ**
ПП «НЕКТАР»»
КИРЕЯ Максим Володимирович, керівник ПП «Нектар»
- 13⁵⁵–14⁰⁰ «ПРОБЛЕМИ КОЧІВЛІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ»**
КУЛАЧИНСЬКИЙ Михайло Григорович, бджоляр
- 14⁰⁰–14⁰⁵ «РЕЄСТРАЦІЯ ВИРОБНИЧИХ ПОТУЖНОСТЕЙ**
БДЖОЛОГОСПОДАРСТВ У ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБИ»
ЛІСНІЦЬКИЙ Андрій Андрійович, голова Спілки бджолярів
Жмеринського району
- 14⁰⁵–14¹⁰ «СТВОРЕННЯ СПІЛКИ ПАСІЧНИКІВ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА**
НАСЛІДКИ»
МАЦИШИН Олег Миколайович, голова Спілки бджолярів
Калинівського району
- 14¹⁰–14¹⁵ «СТВОРЕННЯ ВИРОБНИЧИХ ПОТУЖНОСТЕЙ У**
БДЖІЛЬНИЦТВІ»
ІВАНОВА Галина Феодосіївна, бджоляр
- 14¹⁵–14²⁰ «ПРИСКОРЕНИЙ ПРОЦЕС РОЗМНОЖЕННЯ БДЖОЛИНИХ**
СІМЕЙ»
КОГУТ Микола Олександрович, бджоляр
- 14²⁰–14²⁵ «УТРИМАННЯ БДЖОЛИНИХ СІМЕЙ У ВУЛИКАХ ІЗ СІТЧАСТИМ**
ДНОМ»
ВОЛКОТРУБ Сергій Олександрович, викладач Чернятинського
коледжу ВНАУ

Дослідження економічної ефективності медоносних бджіл як запилювачів сільськогосподарських культур

ПАЛАМАРЕНКО
Яна Вікторівна
к.е.н., ст. викладач
кафедри економіки

Експорт меду з України зріс у 2019 році на 12,7%, до 55,6 тис. тонн

Динаміка виробництва та експорту меду в Україні, тон

Джерело: побудовано автором за даними Держкомстату України

Сталий розвиток бджільництва

Економіка

нарощування ресурсної бази для переробних підприємств

збільшення обсягів доданої вартості

підвищення урожайності та якості с.-г. культур

покращення якості кормів для тварин та відповідно якості тваринницької продукції

сприяння забезпеченню продовольчої безпеки та усуненню бідності

попередження невиправданих витрат в майбутньому

підтримка розвитку зеленого туризму

забезпечення сільського населення сталим доходом від здійсненої діяльності

сприяння розвитку в довгостроковій перспективі

можливості для енергетичної незалежності

Населення

покращення умов життя населення

збереження культурних традицій українців

виховання любові до природи

сприяння зайнятості сільського населення

зміцнення здоров'я людей

Навколишнє середовище

збереження біологічного розмаїття

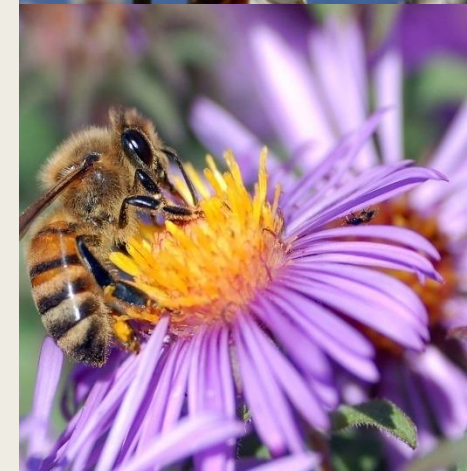
збільшення поверхні зеленої маси землі та забезпечення рослинною їжею інші живі організми

поповнення атмосфери киснем

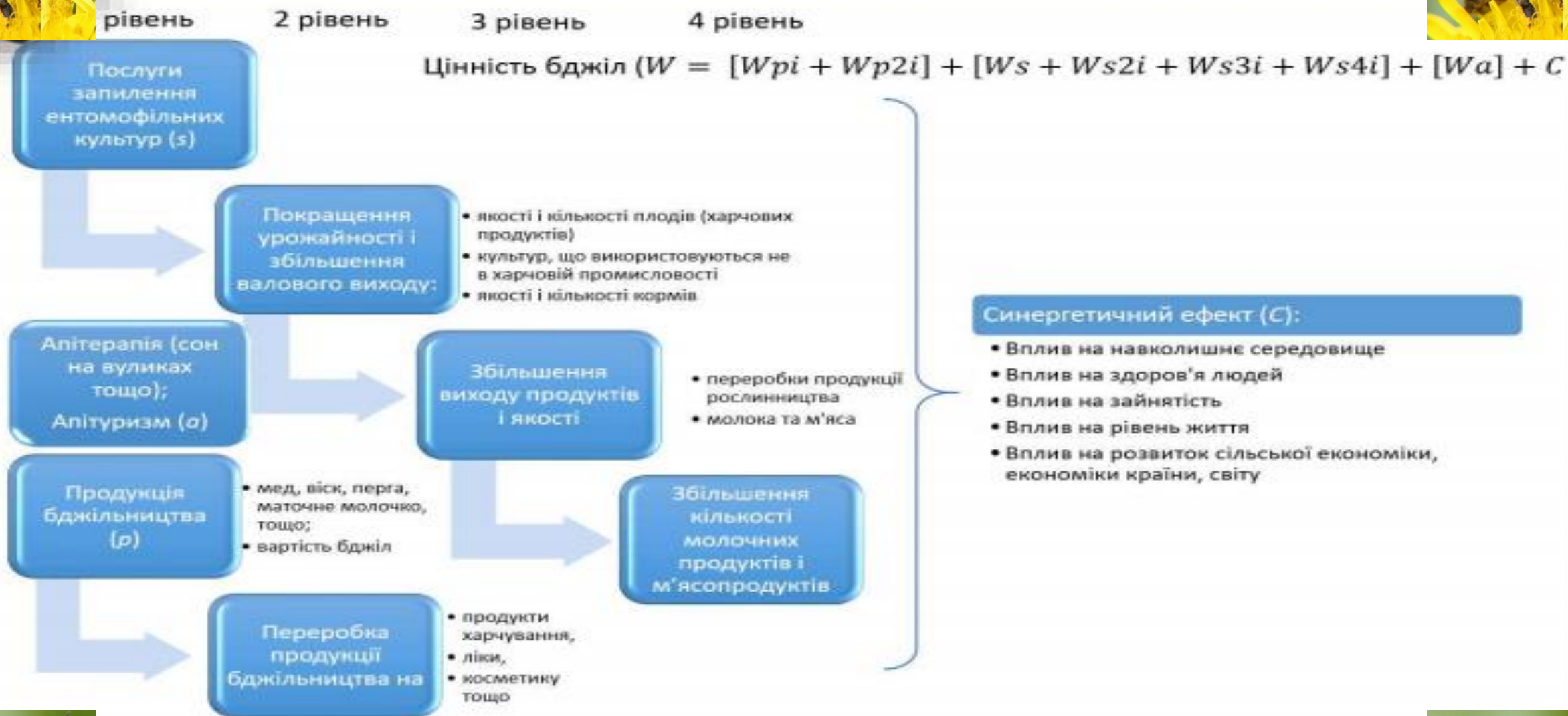
сприяння відтворенню природної родючості землі

Сталий сільський розвиток

Цінність бджіл в економіці країни, регіону

Джерело: сформовано автором на основі дослідження

**Запилення - один з
фундаментальних процесів, який
відбувається в
сільськогосподарських культурах**

Послуги із запилення

- Розуміння своєї вигоди аграріями,
- Як і наскільки підвищується врожайність та якість продукції:
  - Фруктові (яблуна, груша, слива, черешня, вишня, абрикос),
  - Ягідні культури,
  - Баштанні (кавуни, гарбузи, дині),
  - Гречка,
  - Ріпак, гірчиця,
  - Соняшник

Запилення фруктових та ягідних культур

- Яблуня, слива 220\$/га (США)
  - Вишня 314\$/га (США)
  - Малина, чорниця 543-592\$/га
  - Груша 600\$/га (Китай)
-
- Потенціал в Україні:
  - ***240 тис га * 220\$/га = 52 млн \$ щорічно!!!***

Запилення баштанних культур

- Кавини, гарбузи, дині 150-160\$/га (США)
- ***200 тис га * 150\$/га = 30 млн \$ щорічно!!!***

Запилення соняшнику, 6 млн га!

- Вартість запилення соняшнику в США 90\$/га,
- Урожайність збільшується на 10-40% (**15-50 млрд грн**) !
- Лімітуючий фактор 3 млн бджолосімей в Україні !!
- ***3 млн га * 90\$/га = 270 млн \$ = 7 млрд грн !!!***

Висновок

- Ринок послуг із запислення оцінюю в **350** млн \$/рік !!!

ТЕНДЕНЦІЇ В БДЖІЛЬНИЦТВІ

- ✘ Світова ціна меду не стабільна
- ✘ Спад чисельності пасічників та бджолиних сімей
- ✘ Відсутня правдива статистика.
- ✘ Професія «бджоляр» стрімко старіє. Середній вік більшості пасічників - **55-70** років.

В нас бджільництво більше як - хобі, а не основне місце роботи (до 80% пасічників знаходяться в «сірій зоні»).

Основна частина галузі це приватні любительські пасіки із низьким рівнем продуктивністю праці, що не може забезпечувати *виробництво якісної продукції (FSSC 22000)*.

Виробництво меду є економічно більш цікавим, ніж послуги в запиленні. Середня плата за послуги запилювачів для культур з високою залежністю від запилення в Україні 350 грн

- ✘ Склалась цікава ситуація. З одного боку Україна стабільно тримається в **п'ятірці лідерів** з виробництва меду в світі, а з виробництва **на душу населення** і в **абсолютному лідерство**, з іншого боку бджільництво знаходиться як галузь в зародковому стані.

Загроза на найближчий час.....

- Зростає все більше доказів зниження світового запилення, а це викликає занепокоєння щодо збереження біорізноманіття та обслуговування екосистем.
- Неонікотиноїдні пестициди були виявлені або підозрюються як ключовий фактор, відповідальний за це зниження.
- **Аналіз 198 зразків меду з усього світу.** Виявив, що в 75% зразків меду присутня принаймні одна з п'яти токсичних сполук (*ацетаміпрід, клотіанідін, імідаклопрід, тіаклопрід і тіаметоксам*), 15% зразків містили два або більше з цих сполук, а 10% містять чотири або п'ять.
- Результати дослідження підтверджують наявність у живленні бджіл неонікотиноїдів в всьому світі. А це може призвести до ще більших втрати запилювачів.
- Проте поки, що виявлені концентрації залишків пестицидів нижче граничного рівня, дозволеного для споживання людиною ($1,8 \pm 0,56$ нанограми на грам).

Запилювачів не можливо замінити одних на інших

Дякую за увагу

Яна Паламаренко

тел. 067-236-58-77

E-mail: yannetlamar@gmail.com

Через 4 роки після загибелі останньої бджоли – загине людство

Альберт Ейнштейн